

Bogårdsbackarna i Bogården

Utfartsvägen över "skogen" har varit en besvärlig sak för Utomskogen i alla tider. Bergryggen som ligger söder om bygden och som man måste över eller omkring är nästan vågrät från Iste-vägen ända upp till Snten. Trots det oändliga många stakningar ända sedan 1918 som kostat flera hundratals kronor har man ej lyckats få fram en godkänd linje. Så länge ingenjörerna försökte kryssa upp vägen över åsen blev stigningen alltför stor för att kunna godkännas. För åtskilliga år sedan fick schaktmästare Ante Hjälms i uppdrag att försöka ännu en gång. Hjälms bröt lite tidigare från vägen i södra Bogården än Mörtsjövägen och gjorde en tämligen rak stakning mot Snten och en slinga genom byn tangerade de flesta gårdarna där och fortsatte sedan i låglandet mot-över Änga. Den stakade sträckan hade helt obetydliga stigningar och gick utanför åsen och denna stakning fastställdes för utbyggnad. Den var med i flera femårsplaner men först 1966 sattes arbetet igång. Nu är vägen över Bogårdsbackarna herrelösa och kommer väl med tiden bli en gångstig.

Väghistoria

När vägen genom Utomskogen mot Änga förvandlades från rid-klövjeväg till kärrväg vet väl ingen. Enligt skattelängd som finns i fogdearkivet från 1530 fanns det nästan lika många bönder i Mörtsjö som idag. Förmodligen hade de redan då någon sorts väg för sommarfordon över skogen. I mitten av 1860-talet ansågs vägen alltför svårkörd och det började undersöka möjligheter för en bättre väg. En del ville söka en ny sträckning för att få den rakare och mindre motlut andar att den gick som förut. De processades i elva år och vägen blev lika krokig som förut. Den blev byggd efter en stakning som kanske korna från Änga åstadkom då bönderna i Änga hade bovall i Bogården nere vid ån. Vid Snatbo var vägen stakad längre västerut än den är nu. Snatboborna fick den flyttad lite närmare sina gårdar genom att lägga extra bidrag till bygget. När landsvägarna skulle byggas blev det socknarnas sak att ordna företaget, byggarbetet ålåg bönderna som fullgjorde sin andel genom gångled arbetet delades upp efter hemmanens storlek i öresland. Detta fullgjordes genom hårt arbete utan alla mekaniska hjälpmedel. Utomskogsvägen blev färdig 1865. För att klara vinterplogningen gjordes en uppremsning och ett stycke bortom Istevägskälet fanns vid vägkanten en upprest sten med årtal 1865 ett säkert bevis för byggnadsåret. Så det blev en väg som sedan brukats i över hundra år och som och som inte varit vilken väg som helst utan med många minnen.

Detta taget ur tidningen Arbråbygden nr 4 1967

Källa Per Nordin Mörtsjö